

PRÁCE S ATLASEM

Celkem 30 bodů

Potřebné vybavení: Školní atlas světa (Kartografie Praha, a. s.), Česká republika: školní atlas pro základní školy a víceletá gymnázia (Kartografie Praha, a. s.), tužka, guma a barevná pastelka

1

4 body

Napiš, které/která české/česká pohoří splňuje/splňují všechna uvedená kritéria:

- Pohoří patří k úmoří Severního nebo Černého moře.
- Geomorfologicky musí patřit do subsystému Hercynská pohoří.
- Kraj, na jehož území se nachází nejvyšší vrchol tohoto/těchto pohoří, má dálniční spojení s Prahou.
- Na nejvyšších vrcholech může být až 160 dní sněhová pokrývka.

Hodnocení: Za správně vybrané pohoří 4 body, pokud bude uvedeno více pohoří minus 1 bod za každé z nich, minimální počet bodů z úkolu je ale 0.

Řešení: Orlické hory

2

8 bodů

Velká Británie měla kolonie po celém světě, nejvíce však v Africe a Asii. **Na základě charakteristik napiš, o které současné státy, které dříve bývaly britskými koloniemi, se jedná.**

Převážně muslimský stát, který získal nezávislost v roce 1948. Jeho území je často sužováno záplavami, protože jeho velká část leží v deltě dvou velkých řek.

Stát: **Řešení:** Bangladéš

Současný název státu je jiný, než byl jeho koloniální název. Tento stát má záporné obchodní saldo – převažuje import nad exportem. Na pobřeží a přilehlých ostrovech se pěstuje koření.

Stát: **Řešení:** Tanzanie

Tento stát je přibližně 2 krát menší než Izrael. Na jeho území spadne ročně 500–1 000 mm srážek, což odpovídá vegetaci středomořského typu.

Stát: **Řešení:** Gambie

Tento malý stát těží ropu a zemní plyn. Od hlavního města bývalého impéria je vzdálený přibližně 12 300 km.

Stát: **Řešení:** Brunej

Hodnocení: Za každý správně doplněný stát 2 body.

3

8 points

The United States of America are composed of fifty states which differ from each other economically, historically and in natural conditions.

a. In the offer circle the state / states that meets all the following criteria.

6 points

- i. The state lies on the coast.
- ii. The state is located in subtropical or tropical area.
- iii. There is a national park (natural monument UNESCO) in the territory of the state.
- iv. In the capital city do not live more than 500 thousand inhabitants.

Arkansas - Florida - Georgia - California - Louisiana
Maine - Nevada - North Carolina - Texas - Washington

Hodnocení: Za každý správně zakroužkovaný stát 2 body, za nesprávně zakroužkovaný stát minus 1 bod, minimální počet bodů z úkolu je však 0.

Řešení: viz text

b. Which of the state / states from the offer above was / were one of the first 13 countries (colonies) which declared independence of the United States? Write its / their names:

2 points

Hodnocení: Za každý správně uvedený stát 1 bod.

Řešení: North Carolina (Severní Karolína), Georgia (Georgie)

4

4 body

Doplň chybějící údaje v tabulce charakterizující vybrané asijské ostrovy. Nejprve je třeba určit, o které ostrovy se jedná, a jejich názvy dopsat do prvního sloupce tabulky.

ostrov	pěstovaná zemědělská plodina	časové pásmo	počet obyvatel v největším městě (interval v miliónech)	činná sopka na území ostrova ANO-NE
<u>Seram</u>	koření	+9	neuveдено	NE
<u>Tchaj-wan</u>	ananas, čaj	+8	5-10	<u>NE</u>
<u>Cejlon</u>	čaj	+5 ½	<u>2-3</u>	NE
<u>Hokkaidó</u>	<u>cukrová řepa</u>	+9	2-3	ANO

Hodnocení: Za každé správně doplněné políčko 0,5 bodu.

Řešení: Viz tabulka.

5

6 bodů

a. Urči názvy vodních nádrží, kterým odpovídají následující charakteristiky.

4 body

Převládající účel této nádrže je hydroenergetický. Řeka, která nádrží protéká, nepramení v Česku a jedná se o vodní tok II. řádu. Nachází se v mírně teplé a teplé podnebné oblasti, kde průměrná roční teplota přesahuje 6 °C, čemuž odpovídá i nízký roční úhrn srážek, který nepřesáhne 700 mm.

Vodní nádrž:

Nechranice

Převládající účel této nádrže je vodárenský. Řeka, na které leží, pramení v CHKO. Protéká Hercynským i Alpsko-himálajským systémem a na jejím toku nalezneme krajské město. Jedná se o menší nádrž, jejíž objem nepřesáhne 200 mil. m³.

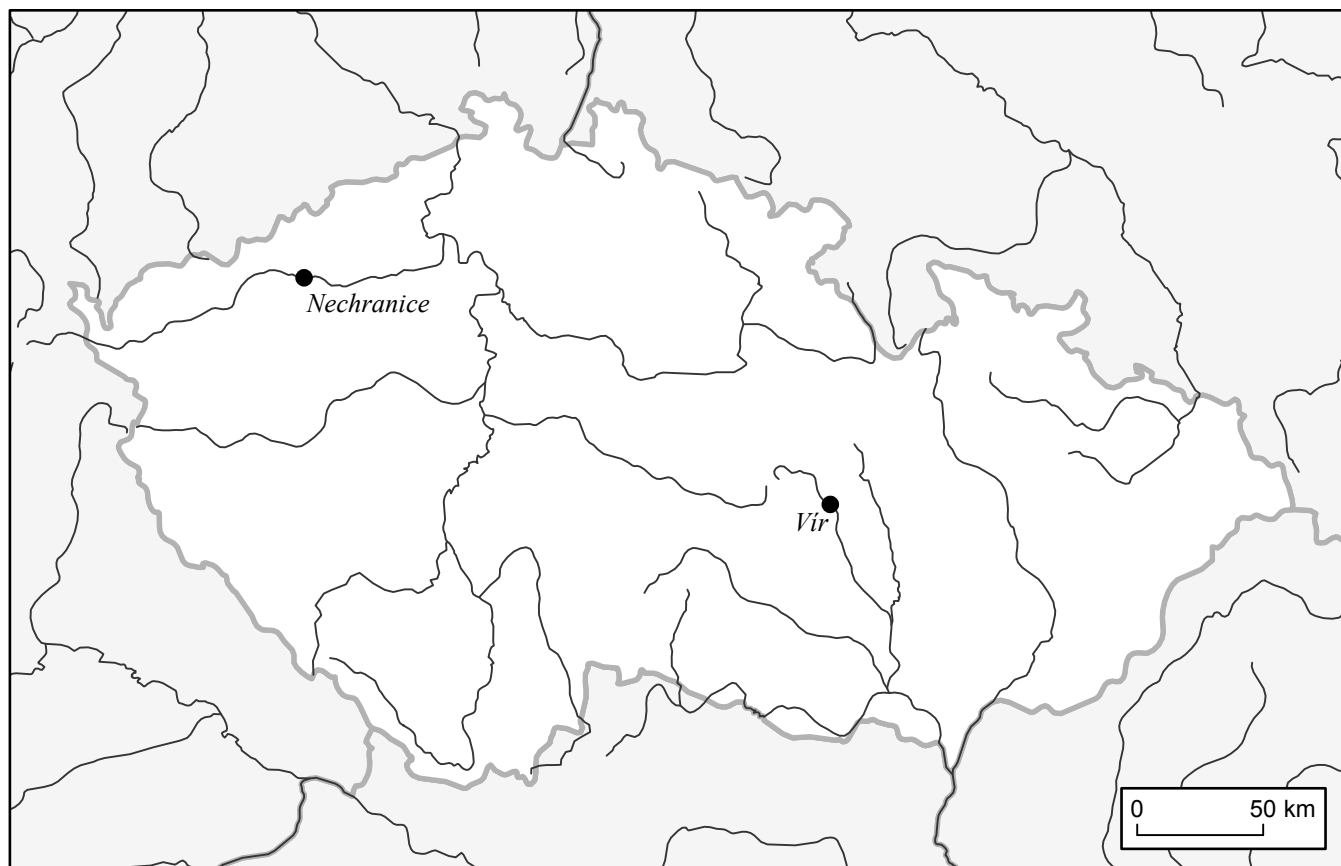
Vodní nádrž:

Vír

Hodnocení: Za každý správně určený název nádrže 2 body.
Řešení: Viz text.

b. Nyní dvě nádrže z úlohy 5a. zakresli do mapy a opatři popisem podle kartografických pravidel.

2 body

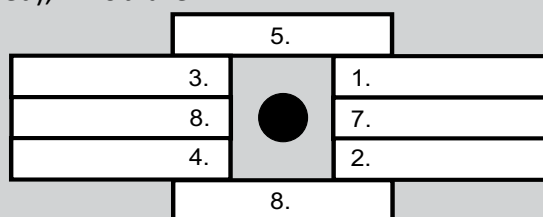

Hodnocení: Za každou správně do mapy umístěnou nádrž 0,5 bodu - bez tolerance (nádrž musí být zakreslena v daném měřítku přesně). Za každé správné popsání 0,5 bodu. Za správný zákres (dodržení kartografických pravidel) dvou chybných nádrží celkem 0,5 bodu.

Řešení: Zákres viz mapa.

Vodní nádrže má v tomto měřítku smysl znázornit pomocí bodových znaků, protože jejich půdorys je v tomto měřítku zanedbatelný. Pro popis bodového znaku platí následující zásady:

- Nepřípustná je kolize popisu s popisovaným (či jiným) znakem. (Popis by se tedy neměl dotýkat / překrývat s černým kruhem.)
- Mezi popisovaným znakem a jeho popisem se nesmí vyskytovat žádný další znak.
- Vzdálenost mezi znakem a vztažným bodem popisu je konstantní.
- Existuje doporučené pořadí umísťování popisu bodového znaku (s dodržáním příslušného zarovnání textu vlevo / vpravo či na střed), viz obrázek:

- Popis by měl z důvodů čitelnosti co nejméně křížit liniové objekty, zvláště v případě, mají-li stejnou barvu. (Právě z toho důvodu je u Nechranic preferována pozice 2 a u Vířu až 4)

J. Lysák zpracováno podle: <http://kartografie.fsv.cvut.cz/1-6-2-popis-bodoveho-znaku.php>

PÍSEMNÝ TEST GEOGRAFICKÝCH ZNALOSTÍ

Celkem 40 bodů

Potřebné vybavení: kalkulačka, pravítko, psací potřeby

5

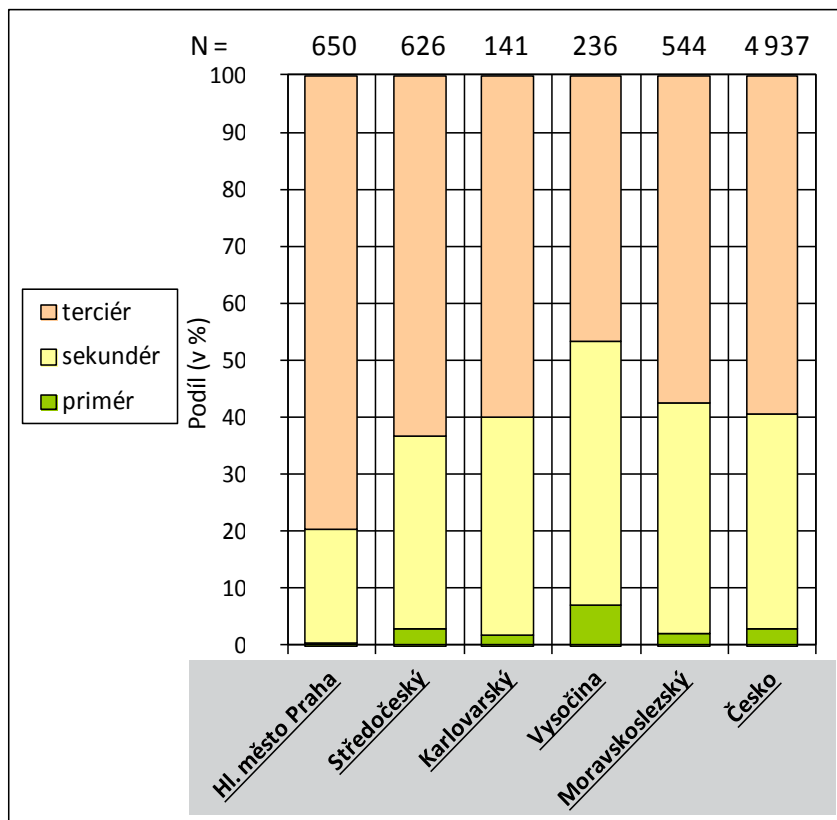
7,5 bodu

Počet pracovníků v jednotlivých hospodářských sektorech ukazuje na ekonomickou výkonnost a vyspělost daného regionu.

- a. Graf znázorňuje podíl zaměstnanců v jednotlivých hospodářských sektorech ve vybraných krajích Česka. **Dopiš z nabídky v rámečku ke každému sloupci grafu jeden kraj, kterému sloupec náleží.** Jako nápovědu můžeš využít diagram s údaji za území celého Česka. Hodnoty N označují počet zaměstnanců v tisících v daném kraji. .

2,5 bodu

Hlavní město Praha, Karlovarský, Moravskoslezský, Středočeský, Vysočina

Hodnocení: Za každý správně doplněný kraj 0,5 bodu.

Řešení: Viz graf.

Zdroj: ČSÚ

b. U následujících tvrzení, která se týkají krajů z úlohy 5a., zakroužkujte, zda je tvrzení pravdivé ANO či NE.

5 bodů

Středočeský kraj má vyšší podíl zaměstnaných v sekundéru než kraj Moravskoslezský, protože obyvatelé nacházejí práci v nových průmyslových zónách v zázemí Prahy.

ANO – NE

Nejvyšší podíl zaměstnaných v priméru ze všech krajů má kraj Středočeský, jelikož se zde nachází úrodná Polabská nížina.

ANO – NE

Karlovarský kraj má nejnižší podíl obyvatel zaměstnaných v průmyslu, jelikož většina obyvatel je zaměstnána v lázeňství.

ANO – NE

Nejnižší podíl zaměstnaných v priméru má průmyslový Moravskoslezský kraj.

ANO – NE

Ve Středočeském kraji pracuje v terciéru absolutně vyšší počet zaměstnanců než v kraji Vysočina, protože Středočeský kraj je populačně větší než kraj Vysočina.

ANO – NE

Hodnocení: Za každý správně rozhodnutý výrok 1 bod.

Řešení: Viz text.

6

9 bodů

- a. Urči měřítko, ve kterém je vyrobena mapa tohoto státu. Uveď postup podle, kterého jsi měřítko vypočítal. Vypočtené měřítko zaokrouhli na statisíce.

2 body

Vzdálenost mezi městy znázorněnými na mapě je 825 km.

Řešení:

6,5 = 825 km

1 cm = (825/6,5) x 100 000

1 cm = 12 692 307 cm

Výsledek: **1 : 12 700 000**

Hodnocení: 1 bod za měřítko
v intervalu 1 : 12 300 000 -
13 100 000.

1 bod za správný postup.

- b. Urči název státu, kterému patří toto území a pouště, které se nachází na jeho území.

1 bod

Využij nápovědu: Jedná se o stát ležící na jižní polokouli. Na jeho území se nachází poušť, jejíž název vychází ze stejného slovního základu jako název státu.

stát: **Řešení:** Namibie

poušť: **Řešení:** Namib

Hodnocení: Za každé správné doplnění 0,5 bodu.

- c. Pouště se vyskytují v oblastech, kde průměrné roční úhrny srážek nepřesahují 250 mm.

6 bodů

Do tabulky vypiš, jaké jsou příčiny takto nízkých srážek, které způsobují vznik pouští.

Ke každé příčině navíc vyber z nabídky poušť, která vznikla převážně působením daného faktoru.

Pouště: Atacama, Gobi, Hamáda al-Hamrá, Taklamakan

příčina nízkých srážek	název pouště
<u>srážkový stín hor (1 bod)</u>	<u>Taklamakan (0,5 bodu)</u>
<u>kontinentální poloha (1 bod) NEBO velká vzdálenost od oceánu (1 bod)</u>	<u>Gobi (0,5 bodu)</u>
<u>oblast trvale vysokého tlaku vzduchu (1 bod) NEBO okolí obratníků (0,5 bodu)</u>	<u>Hamáda al-Hamrá (0,5 bodu)</u>
<u>přítomnost studeného mořského proudu (1 bod)</u>	<u>Atacama (0,5 bodu)</u>

Hodnocení: Za každou správně uvedenou příčinu 1 bod, za správně přiřazenou poušť 0,5 bodu – viz tabulka.

Řešení: Viz tabulka.

7

6 bodů

Doplň do textu správné pojmy z nabídky. Některé pojmy zůstanou nevyužité. Pojmy správně skloňuj.

1948, 1989, břehová vegetace, krása, lesní ekosystém, meliorace, meliorizační, mokřadní ekosystém, narovnění, název, betonové panely, restrukturalizace, revitalizace, revitalizační, retenční, rozdělování, rozliv, rychlejší, scelování, směr, zadržetí, zkvalitnění

Člověk svými technickými zásahy v minulosti často měnil ...**směr**... vodního toku, kdy docházelo i k jeho zkracování. Negativní důsledky mají regulace vodních toků, které vedou k jeho ...**narovnění**... a stabilizaci břehu např. za pomoci ...**betonových panelů**.... Při těchto úpravách dochází k ...**rychlejšímu**... odtoku vody z krajiny. Krajina tak ztrácí svou ...**retenční**... schopnost. Tato ztráta se zpravidla projevuje při silnějších deštích, kdy nedochází k přirozenému ...**rozlivu**... (např. v říční nivě), a proto na některých částech toku dochází k povodním. Tyto regulace byly často prováděny do roku ...**1989**... v souvislosti se zemědělskou činností, kdy docházelo v masové míře ke... **scelování** ... pozemků. Pro zlepšení kvality zemědělské půdy byla využívána řada ...**meliorizačních**... metod, které měly na svědomí vysušování pozemků. To vedlo například k zániku ...**mokřadních ekosystémů**.... Opatření, která mají tokům navrátit jejich původní podobu, se označují jako ...**revitalizace**.... Jedním z jejich cílů je ...**zadržetí**... vody v krajině například obnovou břehové vegetace a vytvořením umělých tůní. Tímto se podílejí na v protipovodňové ochraně.

Hodnocení: 0,5 bodu za každý správně doplněný pojem.

Řešení: Viz text.

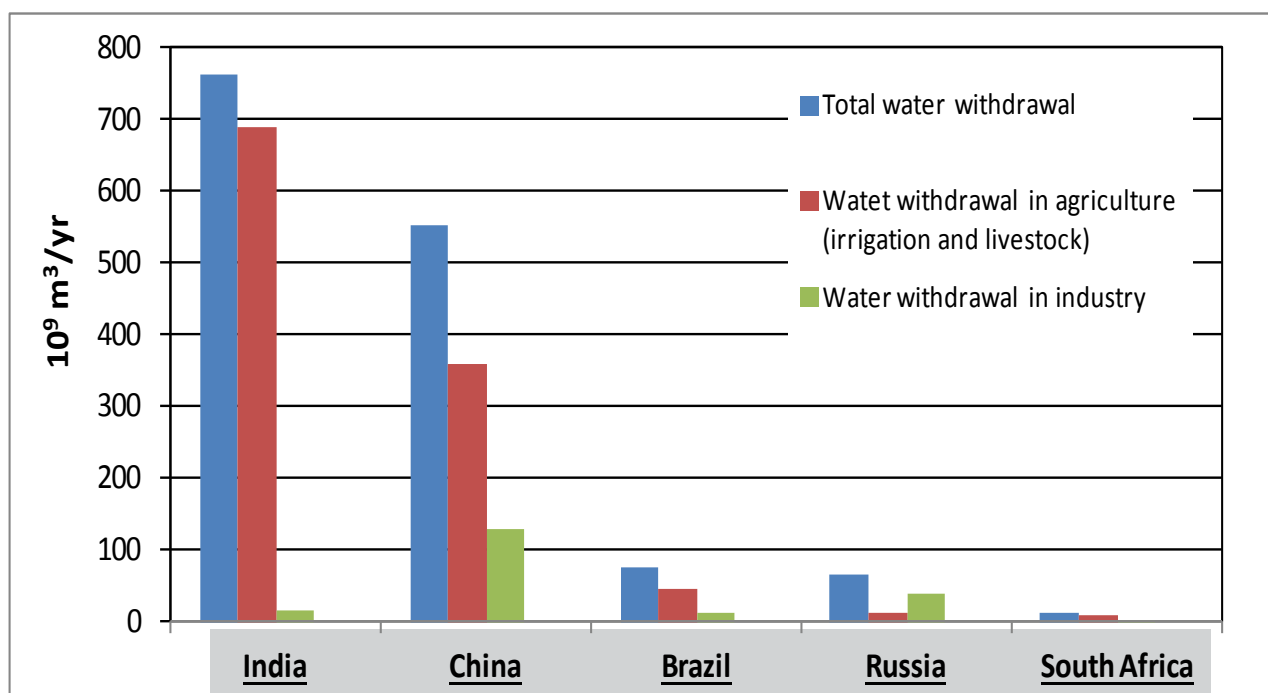
8

2,5 points

Agriculture is one of the biggest consumers of water. The chart below shows the annual water consumption in the BRICS countries.

Assign the correct state to the individual charts.

Help: Among the BRICS countries belong Brasil, Russia, India, China and South Africa.

source: faostat.org

Hodnocení: Za každý správně přiřazený stát 0,5 bodu.

Řešení: Viz graf.

9

5 points

- a. In the box the indicators of population characteristics are selected. **Add the name of the relevant indicators into the first row of the table which indicates that column.** Some concepts remain unused.

2,5 points

GDP, life expectancy at birth (female), literacy, obesity – adult prevalence rate, population, population density, population growth rate, total fertility rate, unemployment rate, urbanization

	<u>population</u>	<u>urbanization</u>	<u>population density</u>	<u>life expectancy at birth (female)</u>	<u>population growth rate</u>
<u>Germany</u>	88 996 685	73.9 %	249.3	82.9	- 0.18 %
<u>Czechia</u>	10 627 448	73.4 %	134.8	81.5	0.17 %
<u>Poland</u>	38 346 279	60.9 %	122.6	80.8	- 0.11 %
<u>Austria</u>	8 223 062	67.7 %	98	83.3	0.01 %
<u>Slovakia</u>	5 443 583	54.7 %	111	80.5	0.03 %

source: *cia.gov*

Hodnocení: Za každé správně doplněné pole tabulky 0,5 bodu.

Řešení: Viz tabulka.

- b. **Fill in the names of the states in the first column of the table which have such a population characteristics. These states are Czechia and all its directly neighbouring countries.**

2,5 points

Hodnocení: Za každé správně doplněné pole tabulky 0,5 bodu.

Řešení: Viz tabulka.

MULTIMEDIÁLNÍ TEST

Potřebné vybavení: psací potřeby

10

10 bodů

Zakroužkuj správné odpovědi

Pokud se spleteš, odpověď škrtni a napiš správné písmeno na konec řádku.

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

Hodnocení: Za každou správnou odpověď 1 bod; pokud je u některé otázky zakroužkováno více možností, tak se za danou otázku počítá 0 bodů.

Řešení: Viz tabulka.